



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til folkeskolens prøve i forsøgsfaget spansk (3-årigt valgfag) 9. klasse

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
oktober 2019

Indholdsfortegnelse	
Indledning og formål	2
Prøvegrundlag - fagets mål	3
Mundtlig prøve	4
Prøvens ramme	4
Før prøven	4
Tekstopgivelser og temaer	5
Dispositionen	5
Kultur- og samfundsforhold som et element i prøverne	6
Eksempel på en disposition	7
Selve prøven	8
Karaktergivning	8
Information til eleverne	9
Censor	9
Vurderingskriterier	9
Vurderingsskema til mundtlig spansk, 9. klasse	10
Prøve på særlige vilkår	11

Indledning og formål

Den mundtlige prøve i spansk er en frivillig prøve, der kan vælges af eleverne på de skoler, der deltager i Børne- og Undervisningsministeriets forsøg med 3-årigt valgfag i spansk.

Formålet med denne vejledning er at forklare og uddybe de krav, der stilles til prøven, således at skolens ledelse og faglærer kan få svar på de spørgsmål, der måtte være i forbindelse med forberedelse og afholdelse af denne prøve.

Kravene i faget spansk som treårigt valgfag, som de er beskrevet i forsøgsmålene, danner grundlaget for tilrettelæggelsen af prøven i spansk. Ifølge folkeskolelovens § 18, stk. 3, skal undervisningens indhold fastlægges således, at kravene ved prøverne i de enkelte fag kan opfyldes.

Eleverne skal inden prøverne orienteres om prøvekravene, vurderingskriterierne og om, hvordan prøvernes enkelte dele foregår.

Læs mere i:

- Forsøgsmål for spansk: <https://www.emu.dk/grundskole/spansk-valgfag/faelles-mal>
- Læseplan og undervisningsvejledning for spansk: <https://www.emu.dk/grundskole/spansk-valgfag/laeseplan-og-vejledning>
- Karakterbekendtgørelsen: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=167998>
- Yderligere information og vejledning om prøveafholdelse kan læses i prøvemappen: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever>

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Oktober 2019

Prøvegrundlag - fagets mål

Forsøgsmålene for spansk består af tre overordnede kompetenceområder med hver sit kompetencemål.

Kompetenceområde	Kompetencemål
Mundtlig kommunikation	Eleven kan kommunikere mundtligt på spansk i et forståeligt og sammenhængende sprog
Skriftlig kommunikation	Eleven kan kommunikere skriftligt på spansk i et forståeligt og sammenhængende sprog
Kultur og samfund	Eleven kan indgå i et spansktalende fællesskab med forståelse for kultur og samfund

Der knytter sig derudover 10 obligatoriske færdigheds- og vidensområder til de tre kompetenceområder.

- Mundtlig kommunikation: Lytning, Samtale, Præsentation, Sprogligt fokus
- Skriftlig kommunikation: Læsning, Skrivning, Tekster og medier, Sprogligt fokus
- Kultur og samfund: Kulturforståelse, Spansk som adgang til verden

Ved den mundtlige prøve i spansk vurderes eleverne inden for alle færdigheds- og vidensområderne under mundtlig kommunikation og inden for kulturforståelse. Prøven er først og fremmest en prøve i kommunikativ kompetence. Eleverne prøves i både receptive og produktive færdigheder.

Mundtlig prøve

Prøvens ramme

Prøven består af en decentralt stillet opgave til vurdering af mundtlige kompetencer. Eleverne går til prøve i grupper med som udgangspunkt 2 elever. Prøven består af to dele.

1.del

Præsentation af selvvalgt emne inden for det lodtrukne tema (2-3 minutter pr. elev)

Lærerstillede spørgsmål til præsentationen (ca. 2 minutter pr. elev)

2.del

Elevsamtale ud fra et prøveoplæg (ca. 3 minutter)

1. del gentages, da to elever går til prøve samtidig. De to elever fører samtalen i prøvens 2. del med hinanden. Prøven varer 25 minutter inklusive votering.

På baggrund af en helhedsvurdering gives der én karakter til hver elev.

Første del af prøven består af elevernes præsentation af et selvvalgt emne på baggrund af en godkendt disposition. Derefter følger lærerens korte spørgsmål til præsentationen, som eleven besvarer. Censor kan stille uddybende spørgsmål. Eleverne er til stede under hinandens præsentationer.

Anden del af prøven består af en samtale mellem de to elever på baggrund af et lærerstillet prøveoplæg med et prøvespørgsmål eller -udsagn. Hvis 3 elever går til prøve sammen varer samtalen 4-5 minutter.

Hele prøven foregår på spansk.

Før prøven

- Det kortlægges, gerne i samarbejde med eleverne, hvilke tekster og 3-4 temaer, der skal opgives til prøven ud fra indholdet i årets undervisning. Temaerne kunne fx være "Familiekultur", "Ungdomsliv", "Fester og traditioner".
- Tidligst 10 skoledage før de skriftlige prøver trækker eleverne lod blandt de opgivne temaer. Læreren skriver de 3 eller 4 temaer på hver sit kort. Alle kort skal ligge fremme ved alle trækninger, således at hver enkelt elev har samme sandsynlighed for at trække de enkelte temaer.
- Eleverne vælger et underemne til det udtrukne tema. Det selvvalgte underemne skal give eleverne mulighed for at anvende viden om kultur- og samfundsforhold i spansktalende lande/områder, og mulighed for at inddrage sin egen nære verden.
- Eleverne udformer, med læreren som vejleder, en disposition bestående af ca. 15 ord/chunks (flerordsfraser) og evt. billeder til præsentationen.
- Den færdige disposition underskrives både af lærer og elev og skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage før prøvens afholdelse.

- Læreren udarbejder sammen med eleverne en liste med 10 nære emner, eleverne kan samtale om i 2. del af prøven. Det kan være emner i tæt relation til de 3-4 temaer, eller emner, der blot har været fokus på i undervisningen. Fx: Skole, fritid, familie, traditioner, sport, venner, ferier, mad, religion, musik.

Tekstopgivelser og temaer

Tekstopgivelserne skal udgøre 20-30 normalsider og 5 eksempler på æstetisk eller multimodal tekst. En normalside er 1.300 bogstaver. Æstetiske/multimodale tekster tælles ikke som normalsider. Alle opgivelser skal være på spansk, dog kan spansksprogede film opgives med danske undertekster. For normalsiderne angives titel, forfatter, forlag og normalsideantal. Ved æstetiske og multimodale tekster angives fx titel, kunstner og årstal, eller der angives et link til den anvendte hjemmeside i form af en url.

Teksterne skal være af passende sværhedsgrad. Et pejlemærke for dette kan være Den Europæiske Referenceramme for sprogs (CEFR's) A2-niveau.

Tekstopgivelser er vigtige, fordi de danner baggrund for prøven og er forbindelsen mellem den daglige undervisning og prøven. Det forventes, at eleverne kan tale om temaerne ud fra de opgivne tekster, og at de kan genanvende nogle af de ord, udtryk og pointer, der knytter sig til teksterne, men der afkræves ikke et referat af teksterne. Det er vigtigt, at teksterne motiverer og engagerer eleverne, og at teksterne i øvrigt er gode at samtale ud fra.

Eksempler på tekster, der opgives med normalsideantal:

- Artikler, interviews, fortællinger, fagtekster, blogindlæg, kommentarer

Eksempler på æstetiske/multimodale tekster:

- Malerier, reklamer, hjemmesider, tegneserier, film, musikvideoer, TV programmer, YouTube-klip, sange

Dispositionen

Til den første del af den mundtlige prøve udarbejder eleverne en disposition, som skal tjene som udgangspunkt for præsentationen. Dispositionen skal indeholde:

- elevens navn og klasse
- titel på det overordnede tema
- titel på det selvvalgte emne
- stikord/chunks til, hvad eleven vil præsentere
- evt. billeder
- lærerens og elevens underskrifter

Dispositionen skal være på spansk og tjene som oversigt for elev, lærer og censor. Den skal ikke indgå i den endelige vurdering, idet den udelukkende er af orienterende karakter. Den er tænkt som en hjælp for eleverne.

Dispositionen skal være i stikordsform. Med stikord menes ét ord eller en chunk, hvis funktion er at minde eleverne om, hvad der skal siges. Se et eksempel på en disposition på næste side.

Alle elever skal aflevere en disposition. Det er lærerens opgave at sikre dette. Fremstilling af dispositionen kan i nogle tilfælde kræve megen hjælp fra lærerens side. Hvis en elev efter denne hjælp undlader at aflevere sin disposition, kan eleven ikke aflægge den mundtlige prøve i spansk.

Kultur- og samfundsforhold som et element i prøverne

I forhold til vurderingen af elevernes inddragelse af kultur og samfund i prøven, er det vigtigt at gøre opmærksom på, at sprogfagenes kultursyn er dynamisk, hvilket vil sige, at kulturer udvikles og ændres gennem menneskers handlinger og fortolkninger. Man er desuden medlem af flere kulturer, fx i skolen, i familien, blandt venner og i sportsklubben. Det er derfor vigtigt, at man i undervisningen forsøger at fremme et dynamisk og mangfoldigt syn på kulturer.

Et væsentligt opmærksomhedspunkt er i øvrigt, at vi, og måske særligt unge mennesker, har mange kulturelle fællestræk med andre i den globale verden. Derfor vil man som elev ikke nødvendigvis i en prøvesituation skulle pointere noget, der er anderledes i spansktalende kulturer – eleven kan ligeså vel tale om kulturelle eller samfundsmæssige forhold, der er meget lig elevens egen kultur.

I prøvens præsentationsdel skal eleverne tale ud fra tekstopgivelserne. Det vil sige, at de skal inddrage tekster om forhold i spansktalende lande inden for det område, som deres præsentation drejer sig om. Da eleverne bruger tekstopgivelserne, vil deres præsentation indeholde noget kulturelt og/eller samfundsmæssigt. Det kan enten være noget, der er særligt eller anderledes i spansktalende lande, fx madkultur, hvor eleven eventuelt kan sammenligne med egen kultur, eller det kan være kilder omhandlende fx unge menneskers fritidsliv, som i høj grad kan minde om elevens eget.

Eksempel på en disposition

Nombre: _____

Clase: _____

Tema: *Vacaciones*

Area: *Mis vacaciones de verano*

Me gusta viajar

Quiero ver

Voy a ir a ...

Me gusta

Una semana

La playa

Familia

Nado

Avion

Por la noche

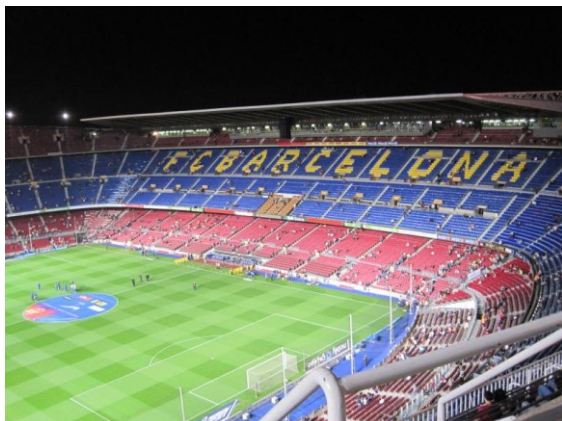
Hace sol

Como

En mi maleta hay...

Bebo

Voy a visitar...



Profesor: _____

Alumno: _____

Selve prøven

Prøven begynder med den ene elevs præsentation af det selvvalgte emne. Det er vigtigt, at eleven får mulighed for at præsentere det forberedte stof uden afbrydelser, som vil kunne forstyrre koncentrationen. I præsentationen skal eleven både fortælle om sin viden om kulturelle og samfundsmæssige forhold i spansk-talende lande/områder og om sine egne erfaringer med og eventuelle meninger om emnet. Efter præsentationen stiller læreren spørgsmål til præsentationen. Censor kan også stille uddybende spørgsmål.

Denne procedure gentages med den anden elev eller de to øvrige elever, hvis tre elever er oppe sammen.

Herefter trækker eleverne et prøveoplæg om et nært og kendt emne fra undervisningen. Eleverne kender de 10 mulige emner, men ikke det konkrete spørgsmål, som oplægget indeholder.

Fx: Skole

- hvad kan I godt lide/mindre godt lide i skolen

Oplægget kan være forsynet med et eller flere billeder med relation til emnet. Det bør i så fald være billeder, som eleverne kender fra undervisningen.

Eleverne gives lidt tid til at overveje spørgsmålet og spørge, hvis de ikke forstår oplægget/spørgsmålet. Herefter samtaler eleverne, idet de stiller hinanden spørgsmål og besvarer hinandens spørgsmål. Eleverne taler ud fra eget livsperspektiv, og der er i samtaledelen derfor ikke noget krav om at anvende viden fra spansk-talende lande/områder. Eleverne bør gives god tid til at spørge og svare. Kun hvis samtalen går helt i stå, må læreren hjælpe ved at stille spørgsmål til eleverne.

Karaktergivning

Efter prøven forlader eleverne lokalet, og lærer og censor drøfter præstationen og giver en karakter til hver elev på baggrund af deres noter. Når lærer og censor er enige om en karakter, kaldes eleverne ind i prøve-lokalet, hvor de enten samlet eller hver for sig modtager karakteren sammen med en uddybende forklaring, der begrundes karakteren. Fremsætter eleverne forud for prøven ønske om, at bedømmelsen skal meddeles samtidigt for alle i gruppen, kan bedømmelsen meddeles samlet i hele gruppens påhør. Hvis blot én af eleverne ikke ønsker en bedømmelse i gruppens påhør, skal bedømmelsen meddeles eleverne individuelt.

Censor og eksaminator skal gøre notater om præstationen og karakterfastsættelsen til brug for skolens leders behandling af eventuelle klagesager. Reglerne om opbevaring af notater fremgår af kapitel 6 i prøve-bekendtgørelsen og er uddybet i censorvejledningen. Vurderingsskemaet kan bruges som dokumentation.

Hvis censor og lærer ikke er enige, giver de hver en karakter. Den endelige karakter beregnes som gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter. Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, vil den endelige karakter være nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter, og ellers den nærmeste lavere karakter.

Information til eleverne

Eleverne skal inden prøven orienteres om prøvekrav, vurderingskriterier og om, hvordan prøvernes enkelte dele foregår. Det kan være hensigtsmæssigt, at eleverne orienteres ved skoleårets start og igen inden prøveforberedelserne begynder.

Umiddelbart før de første skriftlige prøver skal eleverne være bekendt med tekstopgivelserne.

I forbindelse med gennemgangen af prøvens form og indhold er det vigtigt at minde eleverne om, at de til prøven skal medbringe dispositionen i samme form, som den er sendt til censor.

Censor

Censor skal påse, at prøven både er i overensstemmelse med målene og de øvrige krav i reglerne om faget og prøven.

Censor skal i øvrigt medvirke til og påse, at eleverne får en ensartet og retfærdig behandling, og at deres præstationer får en pålidelig bedømmelse.

Blanketten med tekstopgivelser, en oversigt over opgivne temaer og de 10. mulige samtaleemner, selve teksterne og elevernes dispositioner sendes til censor, som skal være fuldt informeret om prøvens indhold. Det kan sendes med post eller elektronisk. Lærer og censor kan, inden ovenstående sendes, aftale, hvilke tekster (og i hvilken form) der er behov for at medsende. Materialet skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage før prøven.

Når censor har modtaget materialet, kontakter han eller hun læreren. Lærer og censor drøfter derefter prøveaflægningen og prøveopgaverne, så evt. tvivlsspørgsmål er afklaret inden prøvedagen.

Reglerne for censors opgaver og for tilrettelæggelsen af censur fremgår af kapitel 6 i prøvebekendtgørelsen.

Vurderingskriterier

Der lægges vægt på, at eleverne kan udtrykke sig forholdsvis klart i et enkelt, sammenhængende sprog og at de kan udtale spansk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner spansk sprogtone. I vurderingen indgår elevernes inddragelse af kultur- og samfundsforhold i spansktalende lande/områder.

Der er først og fremmest fokus på at vurdere elevernes kommunikative kompetencer og færdigheder, dvs. fokus på, om deres kommunikation lykkes. I folkeskolen er det vigtigt at huske på, at elevernes sprog er et "sprog, der er på vej", både med hensyn til ordforråd, intonation og udtale. Det vægtes positivt, hvis eleverne er i stand til at omskrive eller omformulere sig, når de mangler ord.

Der foretages en helhedsvurdering ud fra de opstillede vurderingskriterier for prøven.

Vurderingsskema til mundtlig spansk, 9. klasse

Skemaet kan udfyldes både under og efter prøven af henholdsvis lærer og censor, og det danner udgangspunkt for den samlede vurdering. Karakteren gives samlet ud fra en bedømmelse af nedenstående områder.

Elevens navn:		12	10	7	4	02	00	-3
Generelt								
1	Eleven udtaler spansk klart og forståeligt.							
2	Eleven formulerer sig i et enkelt, forståeligt og sammenhængende sprog.							
Præsentation								
3	Eleven præsenterer det selvvalgte emne i et forståeligt sprog, så kommunikationen lykkes.							
4	Eleven beskriver kultur- og samfundsforhold i spansktalende lande/områder ud fra tekstopgivelserne							
Samtale								
5	Eleven forstår indholdet i korte beskeder og spørgsmål, og reagerer på disse.							
6	Eleven stiller spørgsmål og bidrager til at holde samtalen i gang.							
7	Eleven giver udtryk for sine erfaringer og evt. meninger.							

Samlet karakter

Prøve på særlige vilkår

Skolens leder skal tilbyde særlige prøvevilkår til elever med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder, når dette er nødvendigt for at ligestille disse elever med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der ikke sker en ændring af prøvens faglige niveau.

Du kan finde yderligere information herom i vejledningen Prøver på særlig vilkår og fritagelse, som kan tilgås på hjemmesiden www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/tilrettelaeggelse/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser